

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . . 40 L — b.
 Egy évre . . . 20 L — b.
 Egy hóra . . . 7 L — b.
 Nyílttér sora 6 L — b.
 Hird. péld. sora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
 hetenként kétszer:
 csütörtökön és
 vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diósné Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
 Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Birtokreform.

A gazdátársadalmat e kérdés tartja izgalomban. A véres háborúk elmúltával azt hitte mindenki, hogy a békés kialakulás veszi kezdetét. Sajnos, napról-napra arról kell meggyőződni, hogy ördögi szellem üzi velünk átkos játékát. Hiába keressük az isteni békét, a boldogító egyetértést, mindenütt szuró tövisre találunk, mely nemcsak a hegedni kezdő sebeket bontja fel, hanem újabban olyan fájdalmat okoz, mely elviselhetetlen.

Minden számottevő tényezője Erdély gazdátársadalmának megmozdult, hogy e nagyfotosságu kérdésben a viszonyoknak megfelelő megoldást nyerjen. Az „Erdélyi Gazdasági Egyesület” nemcsak hivatalos lapjában az Erdélyi Gazdában irányítja a teendőket, hanem minden nevezetes kérdésnél segítségül hívja a társsegyleteket is.

Nem néztük tétlenül az igazságtalan adózási földbecslést; nem hunyhatjuk be szemünket a folyamatba vett földosztásnál se.

Nincs ember, ki szociális érzésénél fogva hiva ne volna annak, hogy a földjéért életet és vért áldozó harcosok érdemeik szerint földbirtokhoz jussanak. Azt azonban képtelenek vagyunk megérteni, miért kell a kisbirtokosok nehéz küzdelemmel szerzett csekély földbirtokát megdézsmálni.

A kisajátítási tárgyalások folyamatban vannak, a járási és megyei bizottságok emberséges, méltányos és igazságos eljárásától függ minden. Bérce kis hazánk lakói vasszorgalommal, kitartással munkálják csekély birtokukat, hogy eleget tehessenek állami, családi és társadalmi kötelezettségüknek.

Ha a bizottság nem a fent jelzett célra sajátítja ki a birtokot, hanem elveszi potom árért csak azért, hogy kevesbitse az illető jövedelmét, miből fogja az illető föntartani terhes családját, miből tehet eleget egyházi, állami, társadalmi kötelezettségének. Ha kevesebb birtok után kevesebb adóval róják meg, az is kár nemcsak az államnak, hanem a más tényezőknek is.

A törvény rideg paragrafusát sok helyen sokféleképpen magyarázzák és alkalmazzák. Ahol van megértő lélek, ott az alkalmazás is tiszta, de ahol a rossz

akarát működik, ott a paragrafus is elgörbül.

Minthogy sem gyűlést, sem értekezéseket a viszonyok miatt tartani nem lehet, igen ajánlatos, hogy minden tehető gazda vagy minden gazdakör községenként az Erdélyi Gazdát Kolozsvárról, az Erdélyi Barázdát Marosvásárhelyről rendelje meg, mert ezekből tájékoztathatja magát a gazdasági élet minden mozzanatáról, teendőiről. Reményem van arra, hogy a háromszéki gazdák közelebről együttes gyűlést tartva, közös sérelmeiknek orvoslást keresnek. A folyamatban levő birtok kisajátításnál pontosan figyeljenek a bizottság által kitűzött s a községházánál kifüggesztett tárgyalási napra; előre legyenek tisztában azzal, mely birtokrészt óhajtják maguknak megtartani s az 1913. évi forgalomnál melyik volt a legnagyobb becsérték.

Ugy a bérletet, mint a házi kezelést igazolni képesek legyenek. Legfőbb az, hogy meglegyen az egyetértés és a megbízottak talpig becsületesek legyenek.

Igy még remélhetünk.

Nagy Károly.

== Beterjesztették a Magyar Szövetség átdolgozott alapszabályait. A belügyminisztérium utasítása alapján a Magyar Szövetség alapszabályait a nagygyűlés megfelelően módosította, úgy, hogy most a jóváhagyásnak semmi akadálya nincsen. A szövetség vezetősége nemrég nyújtotta át az átdolgozott alapszabályokat illetékes helyen. Egyben Frasanovicu államtitkár felhívására részletes memorandumot terjesztettek be, mely a már ismert alapokon fejti ki a Magyar Szövetség alakulásának céljait és programját. Egyben szöve teszi a memorandum azokat a fontos kérdéseket, melyekben már interveniált, de elintézését még nem kapott. Ezek között a legfontosabb az esküt nem tett tisztviselők, a telepesek, a csiki magánjavak, a szövetség gyűjtési engedélyének ügye. Végül felajánlja a memorandum a magyarság közreműködését az alkotmányreform előkészítéseiben.

== A magyarság politikai tömörülése. A Magyar Nemzeti Párt vezetőségének múlt héten Kolozsváron ülése volt, melyen Erdély számottevő magyar politikusi közül igen sokan jelentek meg. Az ülés folyamán négy fontos kérdés vált megvitatás tárgyává és nyert eldöntést. Megállapították a vezetőség számára az ügyrendet, intézkedtek a párt vidéki tagozatainak kiépítéséről s döntöttek a pártnak az alkotmányreformmal szemben tanúsítandó magatartásáról. Megtörtént az elnökség és a titkár megválasztása. Elnök lett Grandpierre Emil dr., társelnökök: gróf Beldi Kálmán, Hevesi József, Sándor József; alelnökök: Andrásovsky Danó,

Pekry Sándor, Hajdu Frigyes dr., Paál Gábor dr., Szakáts Péter, báró Szentkereszty Béla; titkár: Székely Endre dr.; pénztáros: Székely Viktor; ellenőr: Óváry Elemér dr.; jegyzők: Kovács András dr., Szeghő Imre dr. és Peille Ernő dr. A tisztviselői kar megválasztása után Fekete Béla olvasta fel az előkészítő bizottság által készített javaslatot, mely a vidéki tagozatok kiépítésére vonatkozott s mely kiemeli, hogy a párt a nép szélesebb rétegeiben kíván gyökeret verni s minden lépésében a demokratikus szempontok által igyekszik magát vezéreltetni. Az ülés negyedik fontos pontja Balogh Arthur dr. volt egyetemi tanár, nagyhirű közjogász előterjesztése volt az alkotmányreform tervezetével szemben, melyet a gyűlés lelkes egyhangúsággal fogadott el. Ebben követelik a trianoni békeszerződés érvényre emelésével, a kisebbségi jogok teljes garanciális biztosítását, az autonómikus szervek működésének helyreállítását, az állampolgári jogegyenlőséget és szabadságot.

A képmutatások kora.

(E.) Ha valaki a mai idők történelmét röviden, de találóan és igazságosan akarja jellemezni és megörökíteni, egyszerűen azt fogja írni: a képmutatások kora.

A háboru előtt is tudta minden ember, hogy a diplomáciában egyenességet, őszinteséget nem kell keresni, mert az az állítások, ravaszkodások és egymás becsapásának az iskolája, de arra még sem mert gondolni senki, hogy egész világrendek hazugságokon épüljenek föl. Ha talán más szót is keresünk e helyett, hogy hazugság, magán az eredményen még sem változtatunk, mert ami ma a világon történik, az ámtás, egymás bolondítása.

A világ legfőbb diplomatai, ha kell esküvel is bizonyítják, hogy a földön béke van. Az kell legyen, hiszen ők megcsinálták, nem is kicsiben, mert a nagy békeszerződések az egész világ békéjét, minden népek és nemzetek szabadságát és fejlődését biztosítják.

Épen látjuk. A békekötés óta nem volt több háboru, egy sem.

Most jönnek egymást érő tudósítások a görög hadsereg katasztrófájáról, melyet a törökök vertek tönkre. Rengeteg halott, sebesült, fogoly és zsákmány hirdeti a békét.

Az arabok szent háborút hirdetnek az angolok ellen. A végkép levert irrek új lázongásba kezdenek, az oroszok — állítólag mozgósítanak s a lengyelek bizonyára békés szándékaik bizonyítására fegyverkeznek és keresik a szövetségeseket.

Közben Konstantinápoly körül kezdődik az ideges csoportosulás. Japán tesz érdekes mozzanatokat, mindenki akar valamit, természetesen a béke érdekében.

Ezuttal talán századszor állapították meg, hogy az angolok és franciák között teljes az egyetértés, semmi nézetkülönbség nincs, az sem vitás, hogy Olaszországnak Jugoszláviával ugyanazonosok az érdekei s ha még hozzá vesszük, hogy mennyire boldogok a tótok a cseh, a horvát-

tok a szerb uralom alatt, úgy lehetetlen kétségbevonni, hogy ez a nemzedék csakugyan a világbeke legboldogabb lórszakát éli és ami ma történik, az minden tekintetben szent és igaz s

csak a rosszmájú ujságírók agyában fogamzhatnak meg olyan gondolatok, hogy ez nem az örök béke, hanem a képmutatások kora.

A külpolitikai horizont.

A görög hadsereg katasztrófája. — A törökök fényes győzelme. — A mohamedánok általános felkelésre készülnek. — Angol-török harc. — Bulgária harcra készen. — Aknamunka Magyarország ellen. — Olasz-magyar-osztrák-bajor szövetség készül.

A kisázsiai események szédületes gyorsasággal peregnek. A görög hatalom összeomlott, a török hadsereg Szmirnát elfoglalta. Arab népei nyugtalankodnak, India lázadzik. Az egész izlám mozgolódik s meglehet, hogy a törökök győzelme mérhetetlen fontosságú események előjátéka.

A török hadsereg elérte az Égei tengert és Szmirna már az övé. Szmirnában kritikus a helyzet. Menekülők ezrei tolonganak, küzdenek, könyörögnek, hogy a hajóra felvegyék őket.

Trikupisz görög főparancsnok és sok görög magasrangú tiszt a törökök fogságába jutott. **A görögök ötvenezer embert veszítettek. A török hadsereg hélszáz ágyút, kilencszázötven kocsit, tizenegy repülőgépet és kétezer géppuskát zsákmányolt.**

A görög kormány lemondott, a király Kalligropuloszt bízta meg kormányalakítással. A király szökését cáfolják.

Az angorai kormány közölt feltételei a következők: 1. A görög csapatok és a görög igazgatás szervei Anatóliából azonnal kivonulnak. 2. A görögök minden hadianyagjukat zálogul átadják a török hadvezetőségnek. 3. A görög kormány Thráciába nem küld katonaságot. 4. A fegyverszünet csak rövid ideig tarthat. Komál pasa követeli továbbá Thrácia teljes kiürítését, a Dardanellák, Herios és Mytilene-szigetek visszaadását Törökországnak és hadikárpótlás fizetését. Hir szerint ezeket a feltételeket a nagyantant is ellenzi.

A mohamedánok felkelése gyorsan terjed. A harc átesapott már Mezopotániára is. Az arabok nyugtalankodnak s a törökökkel fraternizálnak.

Mezopotániában török irreguláris csapatok megütköztek az angolokkal. Indiában, Madrasz környékén, a törzsek fellázadtak. A lázadók több rendőrállomást kiraboltak és fegyvereket szereztek. A kormányzó megerősítéseket küldött, de a lázadás vidékén ezek csak nehezen tudnak előhaladni.

Djuoara román követ hosszasan tárgyalt Stratos görög külügyminiszterrel. Politikai körökben azt beszélnek, hogy ezeken a tárgyalásokon megvitatták Bulgária esetleges kísérletét a görög határok megtámadására és azokat az intézkedéseket, melyeket ez esetben tennének.

Azon Bukarestből származó hírre, hogy a kis-antant kormányai demarsot intéztek a nagyhatalmakhoz, hogy a magyar kormány a trianoni békeszerződést nem viszi keresztül, hanem agitációs szerveket tart fenn, a Magyar Hírlapnak jól informált helyen kijelentették, hogy Magyarország ellen, különösen Jugoszlávia részéről, hónapok óta rendszeres aknamunka folyik. A hivatalos jugoszláv sajtó már olyan híreket is terjesztett, hogy Magyarországnak háborús szándékai vannak Jugoszlávia ellen.

Legutóbb azt a hírt terjesztette, hogy Magyarország mozgósított is abból a célból, hogy a Dráva és vidéke ellen támadást intézzon.

Egy prágai ujság néhány nap előtt Zita királyné Szombathelyre való érkezéséről adott hírt. Ezen magyarellenés rágalom hadjáratnak az a célja, hogy Magyarországnak a népszövetségbe való felvételét megakadályozzák.

A jegyzékbe foglalt állítások moró rágalmak. A magyar kormány feloszlattott minden agitációs szervet a békeszerződés aláírásakor. A hadsereget leszerelte, egyéb rendelkezéseknek eleget tett.

Antant diplomata körben erősen tartja magát az a hír, hogy Sanzer olasz külügyminiszter, Seypel osztrák kancellár és Bánffy magyar külügyminiszter Genfben tárgyalásokat folytatnak olasz-magyar-bajor-osztrák együttműködésről.

Bécsi politikai körökben határozottan tudni vélik, hogy a tárgyalások egy középeurópai konferencia létesítésére irányulnak. A tárgyalások Középeurópa gazdasági válsága megoldásával vannak kapcsolatban és egyenes következményei azon megbeszélésnek, melyet Seypel Prágában és Rómában folytatott.

Az osztrák külügyminiszteriumban az ujságíróknak leghatározottabban megcáfolták a genfi tárgyalások ilyen karakterét, ennek dacára erősen tartja magát a tárgyalásokról fenti hír. Utalnak arra, hogy a tárgyalások sikere érdekében Cernin, volt osztrák magyar külügyminiszter az olasz-osztrák magyar szövetségnek egyik előharcosa már a Vatikánnal keresett és talált összeköttetést, hogy a pápai udvart az olasz kormánytól közbelépésre bírja. Rámutatott, hogy a katolikus egyház szempontjából óriási jelentőségű lenne, ha a Vatikán kedvező megoldáshoz segítené az osztrák kérdést akkor, amikor katolikus pap áll az osztrák kormány élén és keresztényszocialisták vannak a kormányon. Viszont ép olyan veszteség volna a katólicizmusnak, ha Olaszország átengedné Ausztriát Csehszlovákiának.

A háromszázéves nagyenyedi Bethlen-kollégium.

Az ősi Bethlen-kollégium tanári kara, Nagyenyed város tekintélyes számu magyar intelligenciájának bevonásával, lázas előkészületeket tesz a kollégium háromszázados fennállásának megünnepelesére. Hatalmas intézőbizottságot alakítottak Gorda Kálmán dr. kollégiumi gondnok elnöke alatt, mely két albizottságban fejt ki szakadatlan tevékenységet, hogy október 8. és 9. napját maradandóan emlékeztető ünnepnapjává avassák a kollégiumnak, a városnak és Erdély egész magyarságának. Az ünnepségek megtarthatását közlő miniszteri leirat már leérkezett a kollégium igazgatóságához s ennek birtokában az intézőbizottság teljes akcióba lépett.

Az ünnepségek ismerkedő esttel kezdődnek október 7.-én. Október 8.-án a várbeli nagytemplomban ünnepi istentisztelet lesz több száztagu dalkar és neves kolozsvári és marosvásárhelyi művészek közreműködésével. Ezután kezdődik a tulajdonképeni emlékünnepe a kollégium udvarán emléktábla teleplezésével és ünnepi beszédekkel. Délután a diákok tornaünnepélye folytatná, este pedig táncmulatság fejezné be az ünnepségek sorozatát.

Hétfőn délelőtt a kollégium disztermében irodalmi matinét rendeznek azoknak a hivatásos íróknak és művészeknek részvételével, akiket a

kollégium nevelt, vagy ott folytatnak tanári működést. Eddig a matinéra Szabó Jenőt, Áprily Lajost, Berde Máriát, Sipos Domokost és Szentimrei Jenőt kérték fel. Az ünnepségeken való részvételét eddig is számos volt diák jelentette be, akiknek a közöbeneden régi jó kollégiumi cipóval és enyedi kofapecsenyével kedveskedik a rendezőség. Már az elszállásolás kérdését is megoldották és mintegy háromezer vendég befogadására tettek előkészületeket.

Az ünnep emlékére Beran Miklós budapesti szobrászművésszel plakettet mintáztatott a rendezőség, a nagyenyedi nők pedig Folyovich Miklós iparművész tervei szerint két emlékszlót himeznek. Egyet a kollégium tornászcsapatának szántak, egyet „Bethlen vándordíj”-nak, melyet évente az erdélyi református testvérkollégiumok közül a versenyen győztes csapat nyerne.

NÉRA ROVATA.

... és egyéb jelösségek.

Kedves Néném!

Mán afélet ne tessék írni s arra se adjon semmit, amit az emberek beszélnek, mert én kikérem magamnak a magistratus, az összes hatósági tényezők és autorok, a lakosok, a tisztos vargák és Oláh Pista nevében is, hogy itt a várost nem *söprögetik*. Higgye el néném, hogy ezt csak irigységből mondja ránk a világ. Mert tudni kell néném, hogy kivéve a Vasut-utcát, a Bem- és Temető-utcákat, a Gábor Áron, Bem és Kossuth-utcákat, a főteret és 85 udvarközt: *mindenhol söprönek*.

Sőt, sötébb.

Városunk szerződést kötött a „Societate Anonym Nemeré”-vel, aki ... mindent elvégez. Amiről a fantazmagoriák város építői csak álmodoznak, az itt rég megvan. A Companion Nemere az fu, fuj, söpör, söpröget és ... szóval ...

Azt a néhány sár-buckát ne vegye kedves Néném a szívére, igaz, hogy husz óta ott vannak szépen, sorban a Kaszinó és a posta között, de hát 20 óta mi minden van úgy, ahogy akkor volt; — gondoljon kedves Néném csak vissza!

A söpréstről itt szó sem lehet.

Itt mindenki söpör.

Csak az asszonyok nem söprönek a saját házuk előtt.

De hát ez régi jó szokásuk, tudhatja kedves Néném maga-magáról.

Mert úgy van, hogy én, ha meg akarom tudni, hogy melyik szép asszonynak melyik busfiu csapja a szelet, — ha a nénémről örökölt kíváncsiság arra visz, hogy megtudjam, hogy olyik helyen: mi az eredmény, — hogy ki mit látott a moziba és hogy melyik divat jobb, a kurta-e vagy a hosszú, hol, kik, kikkel, mikor flekkeneztek, — szóval az összes helyi életbevágó eseményekről hallani szeretnék, hát reggel jókor — seprés időben — végigballagok az utcákon s csak úgy porzik fölöttem, mellettem, körülöttem a sok minden, mintha nem is szapulnának, hanem egyenesen nagytakarítás lenne.

Az emeletek ablakaiból a vizávéba, a földszintek nyitott ablakaiból könyökölve száll a tisztogatás.

Néném megnyugodhat, hogy itt söprögetnek, még igen sokat is söprögetnek a ... más háza előtt.

Ha Néném nem hiszi, kérdezze meg — Bodor Ivántól, akit eddig éppen 77-szer házasítottak meg s mégis agglegény maradt.

Különböztetem a tisztogatást.

Zsuzsikámnak ezer csók.

Régi tisztelettel:

Néra.

N. B. Az is bizonyítja, hogy itt sokat söprögetnek, hogy itt született az a nóta: „Söprtem eleget, söpröjjen most más is ...”

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy ujonnan berendezett női- és férfi divatüzletemet

„Turul” cipő-gyártmány

női-, férfi- és gyermek-cipő nagy raktárral bővítettem ki, amelyre felhívom becses figyelmét. — Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy áruimat a legjobb és a legszolidabb első forrásokból személyesen szerezem be és így kevés haszonnal a legelsőbb rendű árukat bocsátom vevőim rendelkezésére.

Nagy választék

női- és férfi ujdonságokban, posztókban, barchet-tekben, kretonokban, zefirekben, valamint harisnyákban. — Egyben előre értesítem t. vevőimet, hogy nagyobb mennyiségű áru érkezik rak-táramba Galachból és Csehszlovákiából.

Nagy választék ujdonságokban!

Politzer Lajos
Kézdivásárhely, (Fóter.)

Pontos és szolid kiszolgálás!

Meghívó.

E helyen is kérem a kézdivásárhelyi Magyar Dalárda tagjait jelentkezett alant felsorolt urakat, hogy f. hó 15-én, pénteken d. u. 5 órakor a ref. egyház tanács-termében megtartandó alakuló gyűlésre pontosan megjelenni szívesek legyenek.

Kézdivásárhely, 1922. szept. 13.

Daltársi üdvözléssel

Dávid István. dr.

Antal Andor, Bodor Kálmán, Bothár L. Vilmos, Benkő Sándor (v. j.), Benkő Ernő, Benkő Sándor tan., Benkő Antal, Borbáth János, Bene Albert, Benovics Béla, Bartos István, Boldizsár Menyhért, Bölöni István, Cirmay Árpád, dr. Gábor Elek, dr. Gyöngyössi István, György Károly, Györfi Lajos, Havas Sándor, dr. Jénaki Ferenc, Jancsó Endre, Kádár Sándor, dr. K. Kovács István, Kovács Lajos, Köllönte József, Lakatos Béla, Lukács László, Lukács Viktor, Lengyel Károly, Madaras Sándor, Marthy Lajos, Mágóri László, Magyar Arnold, id. Molnár Kálmán, Dr. Molnár Dénes, Mihály László, Müller Aladár, Nagy Dénes, Neumann Ernő, Nyáguly Béla, Oláh István, Pál Lajos, Páldeák Sándor, Róth Jenő, Rusz József, Serester Ferenc, Szabó Gyula, Szabó Ödön, Szabó Ferenc, Szócs M. Lajos, Szántó Gyula, Szigeti József, Szigeti Károly, dr. Tóth József, Töpfner Vilmos, Vertán Dezső, Zayzon György.

A hétfalusi iskolák.

Ama, az emberek nemes lelkéből fakadt mozgalom, mely egy pillanat alatt megteremtette az életképes felekezeti iskolákat — mint arról lapunk már megemlékezett — a legszebb példáját a hétfalusi csángók körében adta. Bácsfalva, Türkös, Csernátfalu, Hosszúfalva, Tatarang s a nálunk is jól ismert mészégető pürekereci egyhangulag járultak hozzá a felekezeti iskolájukat fenntartó, 400 leuig terjedő önkéntes adózáshoz, a lelkészek képének újra élesztéséhez.

Zajzonból szomorú hír érkezik hozzánk.

Lelketlen agitátorok, akiknek magvát bizonyára megtalálhatnók az u. n. „barcasági szocialista-kommunisták” között, szennyes akna munkával konkolyt hintettek szét meggondolatlan, a könnyen hívő szegényebbek között s a tegnap lefolyt ily irányú gyűlésben az iskolát rombolók száma 2 szavazattal többet kapott.

Zajzon szégyene.

Síró, jajgató asszonyok, aggok és fiatalabbak szégyen kiáltással járták be a kies fürdőfalut és Jakab János meg Fejér csángógazdák köré gyűlve, 35 család tüstént elhatározta, hogy hatványozott önkéntes adózással bár, de fenn fogja tartani két tanítós felekezeti iskoláját.

A becsület győzelme ez és mégis... mégis fáj nekünk is Zajzon szégyene. (N.)

Köztisztviselők és politika.

A kormány a tisztviselőket pártállás szerint ítéli meg.

Románia jelenlegi kormánya alatt az a divat járja, hogy a tisztviselőt is megbízhatóság után ítéli meg. Nem abból a szempontból, hogy hány leut lehet rábizni, hanem más szempontból: politikai szempontból.

Az erdélyi nép és köztük a magyarság elképedt akkor, amikor a baksis-rendszert megismerte. Elképedt azon a módon, ahogy a törvényt többféleképpen magyarázták. Elképedt és rosszalta, sőt kétségbeesett. Ezen balkáni állapotokat eddig csak néha-néha ismerte — újság-cikkekből.

S most újra van min elképednie. A kormány a tisztviselőktől is azt kívánja, hogy lépjenek be a liberális pártba. És azokat a tisztviselőket lépteti elő és ülteti vezető állásokba, akik liberálisok.

Es ezt a módszert mindenütt használja, még a bíróságoknál is, amikor a bíróságoknak legelső és legszükségesebb feltétele a függetlenség és a pártatlanság. Hogy dolgozhatnak egy bíró kedvvel, ha neki politikai meggyőződése ellenére kell tennie.

Az erdélyi nép eddig ezt se ismerte és nem is akarja megismerni. Aki tisztviselő, az tisztviselő és nem politikus. Meggyőződése lehet és kell is hogy legyen, ezt a választásoknál gyakorolja is, de ebben aztán kimerül a politika. S most a kormány mindenkit be akar léptetni a liberális pártba. Erőszakkal politikusokat akar csinálni belőlük. Erőszakkal el akarja érni azt, hogy a tisztviselőnek ne legyen politikai meggyőződése.

Ez nem európai szellem. Így ma már nem szabad kormányozni, legalább is nem volna szabad. De hiszen Romániában sok minden történik, ami nem volna szabad.

Magyar aranykönyv.

— E rovatban azoknak a nevét fogjuk beiktatni megörökítésül, kik megértve az idők szavát és nemes áldozatkészségükkel hozzájárulnak a felekezeti magyar iskolák fenntartásához. Egyben felkérjük a falvak ref. és kath. iskoláinak vezetőit, hogy minden egyes adományról, legyen ez az adakozás természetbeni vagy pénzösszeg, szíveskedjenek szerkesztőségünket értesíteni, hogy e rovatban ott álljon az adakozók nevei, mint a magyar fajszeretet nementója, a magyar áldozatkészség örök dokumentuma. —

Legújabbban a ref. elemi iskola fenntartásához hozzájárultak adományaikkal:

Kovács Lázárné (órás és ékszerész neje) 50 leu, Politzer Lajos kereskedő 200 leu, Anton György és Kovács József, ploesti lakosok 500—500 leu.

Legyen a nevük áldott s áldozatkészségük utmutatás magyar kulturánk krónikájának arany lapjain.

HIREK

Szerda, szept. 13.

A nyíltér

nem ér semmit. A nyíltér legfennebb egy gyöngye pofon, mely után még meg sem vörösödik a tenyér. A nyíltér legfennebb egy icike-picike flastrom az emberi önérzetén, az emberi méltóságon ejtett karcolás betapasztására. Mert analizáljuk a dolgot. Vízetzavaró János azt állítja Vízetnemzavart Péterről, hogy emennek nincsen pénze, illetve nem volt, amikor ez éjjeli muzsikát akart adni és — csaknem „elsülyedek” szégyenemben — mástól kellett kölcsön kérni. Hát ez nem volna olyan nagy sértés ilyen értelmezés szerint. De tudni kell, hogy az előbbi azért tette a kijelentést az utóbbi urról, hogy annak tekintélyét lerontsa mások előtt, annak pénztárca-becsületébe gázoljon. Hát ez

az illem mindenkor kodexe szerint olyan sértés, melyet nyílttéri pofonnal is ki kell korrigálni és kiugratni a nyulat a bokorból. Nem ismerem a szereplő urakat, kiknek egyikének védelmére kell — igazi jóbaráti vonással! — egy másik ur, de azt hiszem, nem fog ez tettlegesség, nem lohasztható gyűlöletté fajulni. Minek veszekedtek emberek? Miféle értelme van az életnek, ha az csak gyűlölködésből, veszekedésből van összetákolva? Hisz oly rövid az élet ugyanis annak, aki sok jót és nemeset akar cselekedni? És ha meghalsz, ki fog read jót mondani? Önző, haszonleső, érzéketlen embernek parentál el a közvélemény, aki ki akartad kaparni embertársad szemét, hogy az ne lássa a zöldbejátszó természetet, az elszürkült földet, a nagy horizont ezerfajta szinompompáját, az isteni kéz szobrászi ember-művét, mely sokszor hasonlatos a kívül szépet mutató rothadó almához. Ember, téged a szépre, a jóra teremtett az örök Alkotó, nem pedig hitványságra, az egymásnak aláásó, gyalázatos, pribék-munkára. Nézz körül, mennyi a teendő. Jön a tél, read — te jól táplált, pénzes felebarátom, — vár a munka, hogy megnyihatsz a szűkölködőt, betakard a didergőt, felszárítsd nélkülöző embertársad könnyeit! Ne veszekedjete, ne rágalmazzatok egymást, rugjátok félre utatokból az orozva maró kutyát, a poff csak mocskol, a Teremtés munkáját csufítja meg, a jóság, a nemes cselekedet az, ami felemel az emberi méltóság lépcsőjére. Fel emberek, a nemes küzdelemre! Ezzel lehet emléket állítani, nem pedig azzal, hogy folytonos veszekedésből álljon az éltetek! Az a lét ur is bizonyára nemes versenyre kell egymásra és így intézik el az egymásközt felmerült nézet vagy tekintélyeltérést.

En.

— A kézdivásárhelyi törvényszék kérdése. Értesülésünk szerint az 1922/23 évre szóló igazságügyi költségvetésbe a kézdivásárhelyi törvényszék kérdését is felvették 37 személylyel. Ezenkívül a nagyajtai járásbírósság visszaállítása is remélhető, mert ennek személyzeti kiadásait szintén beállították a költségvetésbe.

— Műkedvelőink kabaréja. Pénteken, e hó 15-én este városunk műkedvelői kabarét rendeznek a Vigadóban. A kellemesnek ígérkező estnek nagyszerű programja lesz. Mindjárt az első pont „Dorrit színész nő lesz”, 1 felvonásos vigjáték az est humorát vezeti be. E vigjáték-nak a szereplői: Dávid Dezső, Hoffmann Lukács, Mágóri István és Jencseviczné Pataki Ilonka. Ezután Hász Sándorné, egy bájos, kedves aszsonyka fog szórakoztatni kupléval, utána pedig helybeli aktualitások fogják a műsor kedélyességét emelni. Majd újból egy vigjáték, „Katinéni libát vesz”, fog derűtséget árasztani a nézőtérre. E darabban Zakariás Zaki, Pokorny László, Teleki Vilma és Pataki Ilonka fognak játszani. Majd következik kuplé és tánc-duett Hásznétól és Dávid Dezsőtől és humoros előadások a plakáton is el nem árult szereplőktől. Mondanunk sem kell, hogy a kabaré lázas érdeklődést váltott ki a közönség körében és sokan készülnek erre az estre. Reméljük, hogy műkedvelőink megfelelnek a várakozásnak s minden tekintetben a kulturigényeket kielégítő számokkal lépnek a közönség elé. Itt említjük meg, hogy jegyek előre a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. üzletében válthatók meg. A műkedvelők igazgatósága ezután is kéri a bérleket, hogy bérletszelvényeiket csütörtök estig váltsák be, hogy az esetleg bérlet páholyokra igénytartók, más rendes színházlátogatók megkaphassák a jelzett páholyokat. — A pénteki kabarén Néra konferál.

— **Aldomásra ítélték a verekedő testvért.** Mulatságos ítéletet hozott a kolozsvári járásbíró két viszálykodó testvér ügyében. A vádlott: Gorzó György magyarlónai parasztgazda volt, aki valami jelentéktelen összeszólalkozásból kifolyólag fejét fogott fivére, Gorzó Istvánra. Életveszélyes fenyegetéssel vádolva állott a törvényszék előtt Gorzó György s miután a bíró a tényállást megállapította, kijelentette, hogy legalább két hónapra elítéli, ha egy magyaros áldomással ki nem békíti bátyját. A haragos testvérek beleegyeztek a megoldásba s a bíró ezután kihirdette az ítéletet: az áldomásra a tanukat is kötelesek meghívni a perlekedők.

— **Aki harangot ad egyházának.** A mai világban nem kevés leuba kerül egy harang, azért mégis akad ember, aki nem sajnál áldozatot hozni egyházáért és az Isten dicsőítésére hívogató harangban állít magának örök emléket. Ez az ember Orbán József fűrészgépjátulajdonos Csikban, aki a csiknagybaldogasszonyfalvai róm. kath. egyházat új haranggal lepte meg, mely 70,000 leuba került. A harangfelavatás a múlt héten nagy ünnepek között folyt le.

— **Árviz Magyarországon.** A Magyar Hírlap jelentése szerint az utóbbi napok esőzése folytán a folyók megáradtak. Jelentékeny területek viz alatt állanak. Kőszegen a Gyöngyös kiáradt, árvizhez hasonlóan elöntötte a város egy részét és környékét. A Gyöngyös mentén minden terület viz alatt áll. Az árviz nagy kárt tett. Emberélet nem pusztult el.

— **Lesz-e koronázás, vagy nem lesz?** A gyulafehérvári koronázás, a szept. 6-án tartott miniszteri tanács ideiglenes határozása szerint okt. 15, 16 és 17-én lenne. Okt. 15-én lenne Gyulafehérváron a koronázás a székesegyházban, okt. 16 és 17-én az ünnepek Bukarestben folytatódna. Mostanáig a minisztertanács nem tudott megegyezni arra nézve, hogy a parlamentet a koronázást megelőzőleg, vagy azután hívják össze. A koronázásra csak azokat a külföldi udvarokat hívják meg, amelyek a román királyi családdal családi összeköttetésben állnak: az angol, görög és szerb udvarokat.

— **Merénylet a szerb király ellen.** Lafayetteből szárnyrakelt híradás szerint, a szerb király ellen, aki Marienbadban üdül, merényletet követtek el. Részleteket nem közölnek s így a hirt a legnagyobb fenntartással kell fogadni.

— **Újból összeesküvéket keresnek.** Mialatt e sorokat írjuk, egy titokzatos és különös merényletterv részleteit nyomozza a kolozsvári sziguranca, illetve az annak vezérfelügyelője vezetése alatt mozgósított rendőrségi szervezet. Nehány állítólagos magyar tiszt, egy, állítólagos gróf Belmont nevű ur s több társuk, soffőrjük a gyanúsítottak, akik Nagyvárad körül a határon azért jöttek volna át, hogy itt a királyi család tagjait, a sziguranca főembereit s lehetőleg másokat is — a magukkal hozott ekrazittal — felrobbantsák. Az esetben magában annyi a furcsaság s az elfogott kalandorok rögtön vallomással való kipakkolozása is annyira gyanús, hogy a kolozsvári napilapok is fenntartással, kételkedéssel közölték tudósításaikat. Hogy az elítélendő és ügyetlen merényletterv miféle célt szolgált volna s kinek a fejében született meg, erre nézve komoly bizonyosság még nincs. A dolgozó magyar nép s annak összes komoly elemei azonban úgy itt Erdélyben, mint a határon túl, bizonyára távol állanak ilyesmitől. Éppen ezért kár lenne, ha a hatóságok is a merényletben utazó kalandorokat a magyarsággal azonosítanák!

— **A Cimbora legújabb száma a következő gazdag és változatos tartalommal jelent meg:** Benedek Elek: Szénagyűjtés (vers), Szondy György: Vendég (háború emléke), Huszár Mária: A csodálatos hőmérő (mese), Anyám névnapjára (vers), Tainás érdeklődik (tanulságos csevegés) s Aesopus mesék. E számban befejezést nyert Kertész Mihály „Senki Tamás története” című gyermek-regénye. Ezenkívül több vers, kép és rejtély élénkíti és teszi változatossá a Benedek Elek szerkesztésében megjelenő gyermeklap 31. számát. Előfizetéseket elfogad Erdély valamennyi könyvkereskedése. Negyedévre 40 leu.

Egyről-másról.

Vannak vakmerő és okos férfiak, akik semmitől sem félnek, kivéve a házasságot.

Ha a mai drágaság valamikor kis gyerek volt és egyik bácsija annak idején azt kívánta neki, hogy nagyra nőjön, a kívánság pompásan teljesült.

Ha az Ur azt a parancsot adná a mennydörgős mennykőknek, hogy az árdragitókba csapjanak, bizonyára azt a választ kapná tőlük, hogy: Ehhez uram kevesen vagyunk.

Megosztott öröm: kétannyi öröm; megosztott bánat: felényi bánat.

Az unalomnak gyógyszere a munka.

Az ember ne vigye utcára a boldogságát, hanem szépen maradjon vele otthon.

Azok a hibák, amelyeket bevallunk: a legkisebbek.

Pletykázkodás sohase legyen kedves előtted. Nincs könnyebb, mint távollevőket ócsárolni. Ezenkívül ez csuf és nemtelen cselekedet.

A rongyba öltözött becsület szebb az aranyruhás becsstelenségnél.

Szerencsédbe ne bizakodjál el és ne panaszkodjál bánatoddal. Az első szaporíthatja az irigyek, az utóbbi apasíthatja résztvevők számát.

NYILTTÉR*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága halottunk, dr. I. Diénes Lajos temetésén résztvettek és nagy fájdalomunkban részvételt osztottak, ez uton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Diénes Lajosné és családja.

Nyilatkozat.

Aljas, hitvány, hazug gazember az, ki azt, vagy olyasmit állít, hogy én kölcsönöltem vagy bármilyen más támogatással valakit éjjeli zene adására segítetttem volna.

Kijelentem, hogy én soha senkinek azon célból, hogy éjjeli zenét adasson, pénzt nem kölcsönöztem s tölem ilyen címen senki nem is kért.

Minden ezzel ellenkező állítás piszkos rágalom.

Csiszár József.

*) E rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Városi mozi.

(A moziroda közlése.) Szeptember hó 16-án és 17-én, szerdán és csütörtökön este 9 órakor vászonra kerül *A hamuszínű rem áldozata* 4 felvonásban. Ez a bűnügyi dráma a kriminológia irodalmából veszi tárgyát; mélyen bevilágít a szenvedélyektől feszült lélek ideg-rázó cselekedeteibe; megdöbbenéssel állapítjuk meg az ellentétes érzelmek harcán támadt rombolásokat a megtévedt szívekben. Cselekmény, rendezés és megjátszás a filmtechnika csodáit mutatják.

KERESKEDŐ TANULÓNAK

fölvesz egy jobb családból való, középiskolát végzett fiút TORDAY JÁNOS bőr-, talp- és vegyeskereskedő.

KÉSZIT, VESZ, ELAD ÉKSZERT

MINDENMEMÜ

S. KLEIN ZS. műrás és aranyműves (Főter 33. sz.)

Keresek egy eladó szalmafonó gépet.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Szám: 118/1922. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak C. 2943/6—921. számú végzése következtében dr. Fekete András és dr. Elekcs Béla kézdivásárhelyi ügyvédek által képviselt Komonics Jánosné kézdivásárhelyi lakos javára 212 leu töké jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 2200 leura becsült ingóságok u. m.: 3 szekér széna és házbutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Az árverés megtartására határidőül 1922. évi szeptember hó 15-ik napjának d. u. 3 órája tűztetik ki Kézdivásárhely községébe, végrehajtást szenvedő lakására.

Árv.ezni szándékozók azon megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy a lefoglalt ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsértékén alul is el fognak adatni.

Kézdivásárhely, 1922. aug. hó 26-án.

Molnár István,
bír. végrehajtó.

Levelezői állást vállal valamely helybeli banknál s fordításokat is elkészít avagy ügyvédi irodánál megfelelő alkalmazást keres mindhárom erdélyi nyelvet szóban és írásban perfectül bíró egyén. Cim a kiadóhivatalban

Halló! Halló!

Galacból most érkezett

nagyobb mennyiségű áru ujonnan berendezett üzletünkbe.

Figyelem! Figyelem!

Nálunk 5%-kal olcsóbb, mint bárhol.

Raktáron: Talp, bőr, suszter-kellékek. Férfi és női szövetárak, ugy-szintén fűszerárakból is dus raktár.

GLIGOR ÉS LUKÁCS.

(A kaszárnyával átellenben.)

ÉRTESITEM a m. t. közönséget, hogy Unió-u. 7. sz. alatt

fűszer- vegyeskereskedést

nyitottam, ahol kapható liszt és mindennemű fűszer-cikk. Kérve b. támogatását, vagyok kiváló tisztelettel:

NAGY LAJOS.

TISZTIT, FEST, VÁNYOL és PRESEL

a legjutányosabb árban, gyorsan és pontosan

felelősség mellett **SVAAB A.**

Gyűjtőde: FEJÉR L. FIAI CÉG.

Küküllőmenti

I. rendű asztali és fajborok

a CZELL-féle medgyesi borpincéből

nagybani vételnél jutányos árban kaphatók:

BENE ALBERT

— üzletében, Kézdivásárhelyt. —

Naponként friss vágás.

Látogasson el üzletünkbe, ahol állandóan friss marha-, borjú- és sertésus, ugy-szintén mindenféle hentesárak olcsón és modernül kiszolgálva kaphatók

KOVÁCS és KUNA, hentes és mészáros.

Legtartósabb

talp, bőr, box-, zsevró-, sima bagaria

bőrök, cipő-felsőrészek és cipész-szerszámok

legolcsóbb árban kaphatók

Szöcs M. Lajos bőrkereskedésében.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű helyi és vidéki közönséget, hogy KÉZDIVÁSÁRHÉLYEN, Főter 52. udvartér, 8. szám alatt

kárpitos- és díszítő műhelyemet

megnyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, úgy javítást, mint új munkának készítését. Diványt, ágybetétet, szalon-garnitúrát, madracot és díszítéseket a legpontosabban és jutányos árban készítek. Szíves pártfogást kér:

AIGNER ALAJOS,

kárpitos- és díszítő-mester.

2 vagy 4 középiskolát végzett fiút

NYOMDÁSZ-TANULÓNAK

fölvesz a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Résztvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.